

Beelaerts¹, en van alle Kamerleden was slechts één er in geslaagd, Engeland te bereiken: mr. Th. F. M. Schaepman, lid van de Tweede Kamer voor de Rooms-Katholieke Staatspartij, die in mei '40, komend uit Brazilië, van Lissabon uit naar Parijs was gereisd en vandaar met een diplomatiek paspoort in Bordeaux een schip had kunnen vinden dat hem naar Glasgow had gebracht. Welke vorm moesten die regelingen dan krijgen, nu Raad van State en Staten-Generaal uitgeschakeld waren? De Belgische regering had in '14-'18 in haar ballingschap die regelingen de vorm gegeven van 'wetsbesluiten': besluiten die door de koning ondertekend en door een of meer ministers gecontrasigneerd waren – 'koninklijke besluiten' dus, maar de Belgische regering had die term willen vermijden aangezien de bedoelde regelingen betrekking hadden op onderwerpen die in normale omstandigheden bij de wet en juist niet bij koninklijk besluit geregeld plachten te worden. Of dit Belgische voorbeeld in mei '40 een rol gespeeld heeft, weten wij niet – in elk geval koos de regering voor de door haar af te kondigen algemene regelingen de term 'koninklijk besluit'.² Zij besloot wél, duidelijk te doen uitkomen dat het hier 'oneigenlijke' koninklijke besluiten betrof: zij zouden een aparte serie gaan vormen, per jaar aan te geven met een letter (in '40 de letter A). Die besluiten zouden officieel gepubliceerd worden in een *Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden*, eventueel ook in een *Nederlandse Staatscourant*, die beide in Londen zouden verschijnen. Wij zullen nu verder in onze tekst al deze 'oneigenlijke' koninklijke besluiten aanduiden met de term 'besluit' en dan òf de serieletter en het nummer binnen de serie vermelden of de term ietwat uitbreiden zodat de behandelde materie meteen duidelijk wordt (bijvoorbeeld: het Vaarplichtbesluit).

A 1, het eerste wetsbesluit, werd op 24 mei, tien dagen dus na de vestiging der regering te Londen, afgekondigd. Het had de strekking, het Duitsland onmogelijk te maken, in neutrale landen te beschikken over Nederlandse eigendommen. In de eerste wereldoorlog was het wel voorgekomen dat door Duitse particulieren of firma's of, in bezet België en onder Duitse druk, door Belgische particulieren of firma's eigendommen in Frankrijk of Engeland (eigendommen dus welke voor Duitsland onbereikbaar waren) verkocht waren aan Zwitserse banken die als bemiddelende instanties

¹ De koningin was voorzitter van de Raad van State en prinses Juliana en prins Bernhard waren er lid van, maar zij hadden gedrieën aan de werkzaamheden niet of nauwelijks deelgenomen. ² In een arrest d.d. 30 oktober 1946 heeft de Hoge Raad beslist dat de 'wetsbesluiten' van de regering, genomen zolang de Staten-Generaal niet normaal functioneerden, rechtsgeldig zijn.